

eu-länken

Stockholmregionens Europakommitté
Nr. 21 (18 november – 1 december)
2006

innehåll:

Urban utbredning skadar miljön varnar rapport	1
Näringsbris kostar EU mer än fetma	1
Forskningsprogrammet på väg i hamn	2
Flera EU-länders utsläppsplaner underkända	2
Expertgrupp ska förbättra vetenskaplig utbildning i Europa	2
Kommissionen vill förenkla statlig stöd till innovation	2
Anställningsformer i förändring	2
Intelligent transport	3
Ny policy för den Nordliga Dimensionen	3

URBAN UTBREDNING SKADAR MILJÖN VARNAR RAPPORT

En snabb expansion av urbana områden i Europa orsakar många miljöproblem, det framkom i en rapport om städers utbredning (urban sprawl) gjord av den europeiska miljöbyrån, EEA. Europa är en av de mest urbaniserade kontinenter där ca 75 procent av befolkningen bor i städer. Utbredningen av städer återspeglar en förändrad livsstil och konsumtionsmönster snarare än en befolkningsökning, där ökad efterfråga på bostäder, mat, transport och turism kräver utökade landområden. Rapporten varnar även för socioekonomiska konsekvenser i form av ökad bostadssegregation och ökade ekonomiska klyftor. En stor bidragsgivare till den urbana utbredningen är enligt rapporten EU: s sammanhållnings- och strukturfonder. Nya medlemsländer borde därför erbjudas riktlinjer hur man kan undvika att EU-finansiering orsakar skador på miljön. Rapporten fastslår att problemet har ignorerats i Europa samt att EU behöver policys för att koordinera och kontrollera stadsplanering.

Läs rapporten här: http://reports.eea.europa.eu/eea_report_2006_10/en/eea_report_10_2006.pdf

NÄRINGSBRIS KOSTAR EU MER ÄN FETMA

Näringsbrist, speciellt hos gamla människor är ett stort problem i EU, men som inte alls har uppmärksammats i samma utsträckning som fetma. Under konferensen "From Malnutrition to Wellnutrition" den 22 november i Bryssel diskuterade intressenter från runt om i Europa hur frågan om näringsbrist ska placeras högre upp på EU: s agenda. Deltagarna definierade bland annat vad som kan göras för att förbättra medvetenheten om problemet, speciellt på äldreboenden och sjukhus i EU: s medlemsländer. "En brittisk studie visar på att näringsbrist kostar Storbritannien 10,5 miljarder euro per år. Om vi drar ut dessa siffror till att gälla hela Europa blir de årliga kostnaderna ungefär 60 miljarder euro, bara i EU", sade Jean-Pierre Baeyens, ordförande för European Nutrition for Health Alliance (ENHA). Han tillade också att hälsokostnaderna i EU kunde skäras ner med 20 % om bara frågan med näringsbrist kunde lösas och hoppas nu att EU: s hälsokommissionär Kyprianou kommer att ta fram en grönbok (diskussionsunderlag) om näringsbrist för att frågan ska förbättra sin ställning på EU: s agenda.

FORSKNINGSPROGRAMMET PÅ VÄG I HAMN

Efter ett och ett halvt år av förhandlingar och 2 000 ändringsförslag, av vilka 700 sattes under omröstning, gav EU-parlamentet sitt slutliga godkännande för det sjunde ramprogrammet för forskning och utveckling (FP7) på torsdagen den 30 november. Programmet - som är EU:s största satsning på forskning hittills med en sammanlagd budget på 54,6 miljarder euro - löper perioden 2007 - 2013 och är tänkt att stödja forskning bland annat inom områdena klimatförändringar, hälsa, energi och informationsteknologi. FP7 är också en viktig del i EU: s ansträngningar att uppnå Lissabonmålen om tillväxt, konkurrenskraft och sysselsättning. "I finansiella termer är det här en stor förbättring jämfört med det förra ramprogrammet. Rent konkret finns nu i genomsnitt 40 procent mer medel att utbetala per år", kommenterade EU: s forskningskommissionär Jan Potocnik godkännandet. Det slutliga antagandet av FP7 kommer att ske av ministerrådet den 5 december 2006.

Läs mer om programmet här:

http://www.stockholmregion.org/websites/stockholm/sd_page/136/1/index.php?

FLERA EU-LÄNDERS UTSLÄPPSPLANER UNDERKÄNDA

Kommissionen föreslog onsdagen den 29 november att koldioxidutsläppen inom EU under perioden 2008-2012 ska minskas med minst 7 procent jämfört med år 2005. Samtidigt underkände kommissionen Sveriges och nio andra länders planer för utsläppsrätter vilka nu måste komma in med nya planer för att minska utsläppen ytterligare. För Sverige innebär det att utsläppen av koldioxid sänks från 25,2 miljoner ton per år till högst 22,8 miljoner ton. Systemet med utsläppsrättigheter syftar till att minska utsläppen av koldioxid som är en av växthusgaserna, så att EU-länderna kan leva upp till sina åtaganden enligt det internationella Kyotoprotokollet. Dessa rättigheter är begränsade vilket innebär att när alla är utdelade till företagen blir utsläppen 7 procent lägre jämför med år 2005. Företagen har möjlighet att köpa och sälja sina rättigheter, men inte att utvidga dem. En utsläppsrätt kostar idag 180 kr för ett ton koldioxid och ju mer utsläpp desto dyrare för företagen.

EXPERTGRUPP SKA FÖRBÄTTRA VETENSKAPLIG UTBILDNING I EUROPA

Europeiska ungdomar blir allt mindre intresserade av vetenskapliga studier. En nyligen utkommen studie "Science Teaching in Schools in Europe" betonar lärares viktiga roll att koppla teori och praktisk utläring samt att hjälpa elever att utveckla ett vetenskapligt tänkande. Vetenskapligt lärande saknar idag praktiskt arbete enligt studien, vilket är viktigt för att öka elevens kapacitet att lära sig om vetenskaplighet. Kommissionen har därför beslutat att skapa en expertgrupp bestående av forskare och lärare som ska formulera rekommendationer hur man kan förbättra vetenskaplig utbildning på både grundskole -och gymnasienivå i EU.

Läs mer här:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/1631&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

KOMMISSIONEN VILL FÖRENKLA STATLIG STÖD TILL INNOVATION

EU-ländernas regeringar kommer uppmuntras att ge skattestimulans till företag som vill investera i innovation, framkommer det i ett nytt förslag från kommissionen. Som det är idag används någon form av skattelättnader redan i medlemsländerna för att stimulera investeringar i forskning och utveckling, men eftersom alla dessa regler inbegriper statligt stöd så behöver de godkännas av europeiska konkurrensverk. Genom det nya förslaget skulle det bli lättare för nationella regeringar att få godkännande från Bryssel för forsknings- och utvecklingsrelaterade statsstödsregler. Förhoppningen är att det skulle öka företagens vilja att satsa på innovation. I kommissionens förslag presenteras bland annat en sorts mall för nationella statsstödsregler, även en variation av så kallade "best practice"-exempel som redan är i användning runt om i Europa målas upp. Ökat fokus sätts också på små och medelstora företag, med förslag på att tillåta stöd för patentsökningar, support-service och anställningar av kvalificerad personal.

ANSTÄLLNINGSFORMER I FÖRÄNDRING

Kommissionen har inbjudit till en offentlig debatt kring frågan huruvida EU behöver förtydliga termen arbetare i nya lagar, detta då en allt tydligare tendens kan märkas av att människor jobbar utanför så kallade standardkontrakt. I den grönbok som i slutet av november presenteras av EU:s kommissionär för sysselsättning och socialpolitik Vladimir Spidla, påpekas att frilans- och projektanställningarna i EU årligen ökar med 4 procent till att år 2005 ha utgjort 40 % av anställningsformerna. Sedan år 2000 har fler deltids än heltidsjobb skapats, speciellt gäller det

kvinnorna på arbetsmarknaden. En annan tendens är att människor i allt större utsträckning är "självanställda", speciellt inom områden som jordbruk, försäljning, bygg och service. Syftet med grönboken är att diskutera hur man kan anpassa anställningsformerna och arbetsmarknadspolitiken till den nya situationen. Därför riktar nu EU en fråga till medlemsländer, arbetsgivare och fackförbund huruvida EU bör ta fram regler för att undvika att en del av arbetsstyrkan fastnar i underbetalda jobb och korttidsanställningar samt att bättre skydda dem som arbetar under sådana former.

Läs dokumentet:

http://ec.europa.eu/employment_social/labour_law/docs/2006/green_paper_sv.pdf

INTELLIGENT TRANSPORT

Den 20 november hölls mötet "Keeping people and goods moving, Intelligent Transport System and Services: ERTICO" under ledning av Anders Wijkman, där Stockholmsregionens Europakommitté var representerat. Syftet med mötet var att uppmärksamma vikten av en hållbar rörlighet av människor och varor i Europa. Under mötet presenterades Ertico, ett partnerskap som utgörs av offentliga och privata aktörer inom området för rörlighet; offentliga myndigheter, företag, användare och infrastrukturoperatörer. Ertico arbetar för att underlätta en säker, riskfri, effektiv och hållbar rörlighet av människor och varor inom alla typer av transport. För att nå detta mål är användandet och spridningen av intelligenta transportsystem och tjänster (ITS) viktigt, det sker genom att kombinera information-och kommunikationsteknologi med transportinfrastruktur, användare och fordon. Monica Sundström, ordförande för Ertico, talade om hur flödet av människor och varor är avgörande för europeisk konkurrens, integration och skapandet av den inre marknaden. Dagens transportsystem i Europa står inför en rad utmaningar. För att EU ska kunna vara fortsatt framgångsrikt måste man bland annat säkerställa resenärers säkerhet, förbättra och bibehålla ett effektivt flöde av människor och varor och minska transportens påverkan på miljön, sa Sundström. Transportsektorn är stor idag inom Europa och förväntas att öka i framtiden, vilket gör att utmaningarna är viktiga att tackla.

Läs mer om Ertico på deras hemsida här: <http://www.ertico.com/>

NY POLICY FÖR DEN NORDLIGA DIMENSIONEN

Policyn om den Nordliga dimensionen (the Northern Dimension) har nu omskapats till att bli en gemensam regional policy. Efter ett möte i Helsingfors den 24 november antog EU, Norge, Island och Ryssland två nya dokument som ersätter den nuvarande handlingsplanen över den nordliga dimensionen som går ut i slutet av 2006. Den Nordliga dimensionen är ett EU-initiativ som lanserades 1997 för att uppmärksamma specifika utmaningar i Östersjöregionen, regionen kring arktiska havet och nordvästra Ryssland. Syftet är att stimulera samarbete mellan EU:s medlemsländer, kandidatländer och Ryssland samt att koordinera EU:s externa policys och instrument som verkar i regionen.

Diskussioner inom Europaparlamentet tidigare i november påpekade att initiativet måste ges en högre profil och koordineringen mellan aktörer måste förbättras. De nya dokumenten "The Northern Dimension Framework Policy Document" och "the Northern Dimension Political Document" utgör grunden för den nya och permanenta policyn om den nordliga dimensionen som ska implementeras gemensamt av länderna. Policyn kommer att på regional nivå reflektera de fyra gemensamma områden inom relationen mellan EU och Ryssland som täcker ekonomi, rättsliga frågor, säkerhet och forskning. Policyn kommer även att prioritera de geografiska områdena kring Östersjön och Barents hav samt faktorer som karakteriserar den ömtåliga miljön, ursprungsbefolkningsfrågor och hälsa- och socialt välmående. Gränsöverskridande aktiviteter kommer att fortsätta att vara en central del av policyn för att underlätta ekonomiskt samarbete och kontaktnät över gränserna. De huvudsakliga finansiella bidragen kommer att erbjudas från de nya europeiska grannlands- och partnerskapsinstrumenten men även utökad möjligheter för finansiering av den europeiska investeringsbanken finns.

Läs mer om den Nordliga dimensionen och de nya dokumenten på kommissionens hemsida här:

http://ec.europa.eu/comm/external_relations/north_dim/index.htm